

**БЕЛОРУССКИЙ ГОСУДАРСТВЕННЫЙ УНИВЕРСИТЕТ
БИОЛОГИЧЕСКИЙ ФАКУЛЬТЕТ
Кафедра зоологии**

Аннотация к магистерской диссертации

**ИНФОРМАЦИОННАЯ СИСТЕМА ПО БИОЛОГИЧЕСКОМУ
РАЗНООБРАЗИЮ ПЧЕЛИНЫХ ФАУНЫ БЕЛАРУСИ**

Прохорчик Павел Сергеевич

Научный руководитель
Бородин Олег Игоревич
кандидат биологических наук,
доцент

Минск, 2014

ОБЩАЯ ХАРАКТЕРИСТИКА РАБОТЫ

КЛЮЧЕВЫЕ СЛОВА: ПЧЕЛИНЫЕ, БАЗА ДАННЫХ, ПОЛИЛЕКТ, ОЛИГОЛЕКТ, ВОЛЬТИННОСТЬ, КЛЕПТОПАРАЗИТИЗМ, АКТИВНОСТЬ ЛЕТА, ТАКСОНОМИЧЕСКИЙ СПИСОК, ЭНТОМОЛОГИЧЕСКАЯ ЛОВУШКА, КОЭФФИЦИЕНТ СХОДСТВА.

В последние годы в связи с усилением антропогенного влияния и, как следствие, обострением проблем охраны природы появилась необходимость подробного изучения пчелиных в отдельно взятых регионах. Для этого целесообразно углубленное изучение экологических особенностей *Apoidea* (апоидных) региона, базирующеся, в первую очередь, на подробном фаунистическом исследовании.

Целью наших исследований является оценка видового состава пчелиных фауны Беларуси, а также степени ее изученности.

В основу данной работы положены материал сборов полевого сезона 2011 года, данные полученные в результате обработки энтомологических коллекций лаборатории наземных беспозвоночных животных ГНПО «Научно-практического центра НАН РБ по биоресурсам», а также информация, полученная при обработке литературных источников касающихся данного вопроса.

В результате проделанной работы установлен видовой состав фауны пчелиных Беларуси, в настоящее время отмечено 360 видов 48 родов 6 семейств.

Все экспериментальные, а также данные полученные в результате обработки литературных источников легли в основу разработанной нами базу данных, в которой приводятся таксономические списки для 2102 видов 69 стран Европы.

Магистерская диссертация состоит из: введения, главы 1. литературный обзор, главы 2. материалы и методы, главы 3. результаты и обсуждения, заключения, библиографического списка и приложения. Объем работы составляет 66 листов. Работа включает всея 5 таблиц, 14 рисунков, 60 литературных источников.

АГУЛЬНАЯ ХАРАКТАРЫСТЫКА ПРАЦЫ

КЛЮЧАВЫЯ СЛОВЫ: ПЧАЛІНЫЯ, БАЗА ДАДЗЕНЫХ, ПОЛІЛЕКТ, АЛІГАЛЕКТ, ВАЛЬТИННАСЦЬ, КЛЕПТАПАРАЗЫТЫЗМ, АКТЫЎНАСЦЬ ЛЁТУ, ТАКСАНАМІЧНЫ СПІС, ЭНТАМАЛАГІЧНАЯ ПАСТКА, КАЭФІЦІЭНТ ПАДАБЕНСТВА.

У апошнія гады, у сувязі з узмацненнем антрапагеннага ўплыву і, адапаведна, абгастрэннем праблемы аховы прыроды, з'явілася неабходнасць падрабязнага вывучэння пчаліных у асобна абраных рэгіёнах. Дзеля гэтага мэтазгодным з'яўляецца паглыбленнае вывучэнне экалагічных асаблівасцяў *Apoidea* (апідных) рэгіёна, якое базуецца, у першую чаргу, на падрабязным фаўністычным даследванні.

Мэтай нашых даследванняў з'яўляецца ацэнка відавога складу пчаліных фаўны Беларусі, а таксама ступені яе вывучаннасці.

У аснову нашае працы увайшлі матэрыялы збораў палявога сезону 2011 года, дадзеныя, якія мы атрымалі ў выніку апрацоўкі энтамолагічных калекцый лабараторыі наземных бесзрабтоўных жывёлін ДНВА “НПЦ НАН Беларусі па біярэсурсах”, а таксама інфармацыя, якую мы здабылі пры апрацоўцы літаратурных жаролаў, якія тычацца дадзенага пытання.

У выніку зробленая працы быў высветлены відавы склад фаўны пчаліных Беларусі, на дадзены момант зарэгістраваныя 360 відаў, 48 родаў і 6 сямей.

Усе экспериментальныя, а таксама дадзеныя, якія мы атрымалі у выніку апрацоўкі літаратурных жаролаў, з'яўляюцца асновай распрацаванай намі базы дадзеных, у якой згадваюцца таксанамічныя спісы для 2102 відаў з 69 краін Эўропы.

Магістарская дысэртацыя складаецца з: уводзінаў, главы 1. літаратурны агляд, главы 2. Матэрыялы і метады, главы 3. вынікі і абмеркаванне, заключэння, бібліографічнага спісу і дадатка. Аб’ём працы складае 66 аркушаў. Праца мае 5 табліц і 14 малюнкаў, 60 літаратурных жаролаў.

THESIS GENERAL CHARACTERISTICS

KEY WORDS: TRUE BEES, DATA BASE, POLYLECTIC, OLIGOLECTIC, VOLTINITY, CLEPTOPARASITISM, FLYING ACTIVITY, TAXONOMIC LIST, ENTOMOLOGICAL TRAP, SIMILARITY INDEX.

In recent years due to increase of anthropogenic impact and, consequently, intensification of nature protection the necessity of detailed study of true bees in particular regions emerged. So, it makes sense to investigate ecological characteristics of Apoidea of the region. The investigations are primarily based on detailed faunistic research.

The main goal of our study is to estimate the species composition of true bees as well as the level of knowledge about it.

Our work is based on field samples collected in 2011 and data obtained from entomological collection of the Laboratory of terrestrial invertebrates of SSPA "SPC of NAS of Belarus for biological resources" as well as data from literature sources that concerns the matter of the study.

As a result we found out that the fauna of Belarusian true bees currently consists of 360 species, 48 genera and 6 families.

All experimental data as well as data obtained from the literature sources became the foundation of the database that we have developed. The database includes taxonomic lists with 2102 species from 69 European countries.

The master thesis consists of: Introduction, Chapter 1 (Literature Review), Chapter 2 (Materials and Methods), Chapter 3 (Results and Discussion), Conclusion, References and Application. The thesis content is 66 pages. It includes 5 tables and 14 figures, 60 references.